

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

GYMNÁZIUM TÝN NAD VLTAVOU

Autor: Mgr. Miroslav Jaroš

Datum: 2.6.2014

Ročník: prima

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Tematický okruh: Jazyková výchova

Téma: Skladba

Klíčová slova: Věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy

Anotace: Prezentace seznamuje s větou jednoduchou a souvětím. Ukazuje, že větu větou dělá přísudek. seznamuje, jak se věty spojují spojkami, zájmeny vztažnými, příslovci a také bezespoječně. Žáci spojují věty jednoduché v souvětí.

Zpracování tohoto DUM bylo financováno z projektu OPVK, výzva 1.5

VĚTA JEDNODUCHÁ A SOUVĚTÍ

ROZDÍL MEZI VĚTOU JEDNODUCHOU A SOUVĚTÍM

- Porovnej tyto věty:

- *Slunce svítí. Slunce svítí, a tak jdu ven.
Nejdu. Hezký strom. To je hezký strom.*

- Co musí mít věta, aby byla větou – který větný člen?

VĚTA JEDNODUCHÁ A SOUVĚTÍ

- Věta je větou, pokud má přísudek, tj. věta jednoduchá.

Sněží. Od včerejška do dneška napadlo hodně sněhu.

- Spojením dvou nebo více přísudků vznikne souvětí.

Jestli napadne mnoho sněhu, auta nebudou moct vyjet. Sněží, jdu sáňkovat. Učím se, protože tomu chci rozumět.

VĚTA JEDNODUCHÁ A SOUVĚTÍ

- V souvětí se věty k sobě spojují:

- **a) spojkami:** že, ale, protože, a, i, jestliže...
- **b) zájmeny vztažnými:** kdo, co, jaký, který, čím
- **c) příslovci:** kde, jak, proč...

VĚTA JEDNODUCHÁ A SOUVĚTÍ

- Někdy se věty v souvětí k sobě připojeny bez spojovacích výrazů.
 - *Přišel domů, byl smutný.*
 - *Nudím se, nic se mi nechce dělat.*
- Před těmito spojkami nepíšeme čárky:
a i ani nebo

VĚTA JEDNODUCHÁ A SOUVĚTÍ

Spoj věty v souvětí, doplň spojovací výraz:

(nezapomeň na čárku mezi větami)

- *Jdu do lesa. Potřebuji houby do polévky. -*
- *Budu mít dobré vysvědčení. Dostanu nový míč. -*
- *Udělal to už včera. Nevěděl jsem o tom. -*
- *Včera pršelo. Kroupy začaly padat. -*

VĚTA JEDNODUCHÁ A SOUVĚTÍ

Řekni, zda jde o větu jednoduchou nebo o souvětí. (doplň čárky, vždy podtrhni přísudek a u souvětí napiš, z kolika vět se skládá)

- *Skáču radostí protože mi rodiče slíbili že za samé jedničky na vysvědčení pojedeme na safari do Hradce Králové. Mlč jinak tě budu muset potrestat. Půjdu ven i kdyby trakaře padaly. Zítra se budu muset poradit s rodiči.*

Zdroje

- Průvodce českým jazykem aneb co byste měli znát ze základní školy. Mgr. Věra Dobešová, Mgr. Vladimíra Fialová. Didaktis 2005, vydání první
- Český jazyk v kostce pro základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií. Jana Eislerová. Fragment 2006, první vydání
- Český jazyk pro 6. ročník základní školy a pro odpovídající ročník víceletých gymnázií. V. Styblík, M. Čechová, P. Hauser, E. Hošnová. SPN – pedagogické nakladatelství, a.s., Praha 2004
- Český jazyk. Jiří Melichar a Vlastimil Styblík. SPN, n.p., 1967
- Český jazyk pro základní školy. E. Hošnová, I. Bozděchová, P. Mareš, V. Styblík, I. Svobodová. SPN, as, Praha 2006